

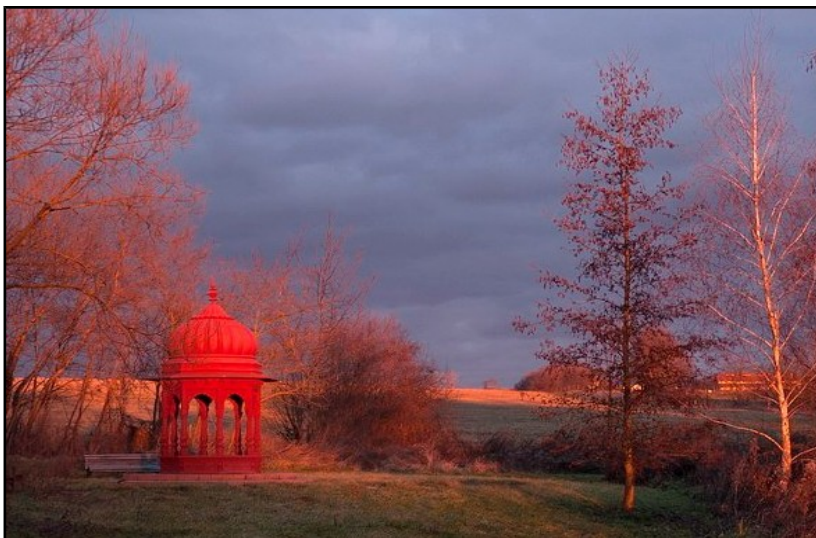
ÉLŐFALU HÁLÓZAT

2012. TÉL

SZENVEDELMES GONDOLATOK VÁLSÁG IDEJÉN

Egy valamire való válság nincs meg komoly világvége nélkül, de 2012. december 21-én az élménytársadalom ismét fellélegezhetett. Ezt a világvégét is megúsztuk! Az *alapvilágvégét* persze nem, az ugyanis már korábban elkezdődött, de nem mondta be egyik média sem, így nem hivatalos, nem feltűnő. Életünk részévé vált. A dráma több feldolgozásban, viszonylag lassan pereg le, kellően tragikomikus és végtelemül unalmas, leporolt ösbemutatókkal az Élet Színpadán.

„Önöknek kell a megoldást keresni!” Mondta nem is olyan régen a nagy drámaíró (B. B.), vagy ő is csak lefordította egy *nagy, ismeretlen Úr* korábbi üzenetét? A megoldást illetően nem vagyunk könnyű helyzetben. Különösen nem egy eufórikus szerelmi válság idején. (A kolerából könnyebben ki lehetett jönni.) A válság nem új jelenség, az emberiséggel majdnem egyidős. Azóta van, amióta csináljuk. És csináljuk és megátal-

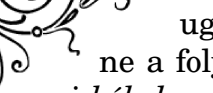
Hírlevél 95.

kodott módon ragaszkodunk hozzá, mint a rossz beteg a betegségéhez. Amióta az eszünket tudjuk (!) állandó politikai, gazdasági, szociális, egészségi és morális válságban vagyunk, hogy csak a legfontosabb válság-típusokat említsem. Ezek folyamatosan léteznek (lelki) vakság, (minőségi) éhezés, (szellemi) hajléktalanság, (szivacsos-PC) agysorvadás, (hitbéli) immunhiányos szindróma, (szakrális, tehát aranyborjú típusú) devizahiteles csődhelyzet és még számos másféle más-állapot. Ekkora válságban és ennyi meghatározó inger kö-

zött, ami csak gerjeszti az entrópiát (meg a klímaváltozást), nem csoda, hogy egyre jobban sodródunk. Pláne, ha ezt még az erre szakosodott intézmények is gerjesztik. De ha ebben van az üzlet meg a GDP, akkor ez a dolgok rendje

mostanság. A lényeg, hogy kellően lelegyünk foglalva a válsággal, mert akkor ezt lehet kezelni. És ha nem lenne válság, mi lenne a válságkezelőkkel?! Még elgondolni is borzasztó.

Ha a természettel (a teremtett világgal), meg a saját természetünkkel (istenképünkkel) lennénk elfoglalva, többre jutnánk

ugyan, de akkor mitől működne a folyamatos természeti-társadalmi békeharca a fenntartható fejlődésért és efféle fontos eszmékért vagy rögeszmékért, ha szervezesebben akarom kifejezni magam. (Vö. A halál 50 órája c. kultfilm fő mondanivalójával az újabb háborúkat illetően.) Nem csoda, hogy ilyen körülmények között a helyes felismerés (aha-élmény) helyett agymenést kap az ember. Ilyenkor, ha nincs komposzt wc-je, alomszéke, száraz toaletdje stb. nem megoldja, csak globálisan szétkeni a problémát... De ne aggódjunk! Az ilyen *mintát érték nélkül* úgysem hordozza sokáig a hátán az anyaföld. Ennyit most a válságról.

Ötletekkel, módszerekkel, jó tanácsokkal, gyakorlati példákkal, hasznos könyvekkel, sámándobbal, visszacsapó íjjal, csillagos bicskával, NAV-mentes házipálinkával, varázs- és gyógyfüvekkel, alakor vetőmaggal, gyümölcsész-gyümölcsfa csemetékkel, borzderes tehénnel, bor-decens önkéntesekkel permakultúráltnan már bőven ellátuk egymást. Ebben a buzgóságunkban továbbra se lankadjunk, mert attól tartok, egyelőre csak magunkra számíthatunk. (Szoktam újságot olvasni, rádiót hallgatni, ritkán TV-t nézni és néha utazni is.) Attól ne tartsunk, hogy az országot el fogják lepni az élőfalvak, mert azoknak a legfontosabb eleméből van a legnagyobb hiány. A *tájban élő emberből*. Nagy a sopánkodás, meg a futkosás és a jó szándékú keresgélés, de a hozott anyag sajnos nem elég szerves.

Mindig nagy szeretettel, őszinte kíváncsisággal és gyermeki lelkesedéssel fogadom a hozzám érkezőket. A legtöbbjük mintha ugyanott hallotta vagy olvasta volna a beugró kérdéssort:

- * Van-e két hektár termőföld, lehetőleg patakka, fákkal, villanyvételi lehetőséggel, közút közelben?
- * Van-e összeszokott közösség, sokféle, vidám, hasznos és valamilyen

rendszerességgel gyakorolt szokásokkal?

- * A gyermeknek óvoda, iskola, orvos, tehetséggondozó intézmény ne legyen messze.
- * És valami pénzkereseti lehetőség is kell.

Pénz az elképzelésekhez a legkevesebb, de mindenféle ötlettel és hasznos munkával pótolható. Például: honlapkészítés, projektvezetés, gyöngyfüzés, gyerekfelügyelet vagy bármilyen segédmunka. Nagyon ritkán kertészeti, erdészeti, állattenyésztési, gyógyászati vagy építési, kézműves esetleg gépészeti tapasztalat.

A jelentkezőknek javasolom, előbb vessék meg az *1/1-es lábukat* valahol a közelben. Ha már nincs két hektár, mert azt előttük megvette a holland, belga, német, kínai betelepülő vagy a honi telekspekuláns, akkor kisebbet. A legnagyobb segítség, amit kaphat az elszánt életmódváltó az, hogy 20 éves tapasztalattal le tudjuk vezényelni az *életmódváltását* A-tól Z-ig. Itt lehet spórolni igazán! (Boldog új lakóink már tudják.) Aztán amikor fölajánlom a *közbirtokosság* és a régi rend szerinti munkamegosztás, vagy az új rend szerinti együttműködés lehetőségeit, falat látok meg borsót, vagy borjút meg újkaput. 2014 után már ezeket sem. (Marad a tájboksz meg a parasztvellenség.) Rengeteg dolgot újra kell gondolnunk, leginkább újra kell tanulnunk. De hol, kitől, mikor és meddig? Apropos! Van egy új idegidőnk, az *elszabott* jövőidő. Így például: *holnap tanulni akartam*.

Nem lennék igazságos, ha először nem magamnak tenném fel a kérdést. Mennyi dolgot, szokást, igényt kellene az agostyáni, minden égi-földi jóval bíró, 20 hektáros vízgyűjtő-ékszerdoboz határán kívül hagyni, hogy természetes szükségleteimnek elegendő, de még derűs és méltányos életvitelt tudjak élni? Amíg ez méltósággal és jókedvemből tehető, nem pedig *kényszerűségből*.

Szoktuk egymást építő (szálkás és

gerendás) megjegyzésekkel segíteni, tegyük ezt ezen túl is, de az nagyon nem méltányos, ha úgy mérícskéljük a másik ökológiai lábnyomát, hogy közben a saját csizmánk szorít. Csak nem mutatjuk, mert nem látszik. Hát, ehhez a Prokrasztész-programhoz kívánok először magamnak, aztán minden jó társamnak sok erőt, erős hitet, jó gondolatokat és jó fáról jó gyümölcsöt. Mert előbb-utóbb minden jóra való ember gyümölcsész lesz. Ott áll az Isten kertjében és mást nem tehet. (Esetleg almabort inhalál.)

Czumpf Attila

SZERKESZTŐSÉGI

- * A beharangozott „Elektronikus MÉH hírlevél” januártól útjára indult, ezt legtöbb olvasónk már személyesen tapasztalta. Terveink szerint a két hírlevél jó kiegészítése lesz egymásnak. Az eddig megjelent számok itt letölthetők:

<http://www.elofaluhalozat.hu/hirlevel.php>

- * Az Élőfalu Hálózat honlapján (<http://www.elofaluhalozat.hu>) folyamatos átalakulást vehettek észre. Felkerülnek a friss hírek, programok, kiadványok. Az „Aktuális programok” Google-naptárja arra is képes, hogy ha valaki megadja az emilcímét, akkor automatikusan értesítést küld neki, ha felviszünk a naptárba egy új eseményt. (Aki ezt a szolgáltatást kéri, az jelezze!)

- * Blogot is indítottunk:

<http://elofalu.blog.hu/>

- * Facebook oldalunk címe:

<https://www.facebook.com/Elofalu?fref=ts>

- * „Sok kis cseppből lesz a tenger” jeligére várjuk a hírlevél fenntartásához a kisebb-nagyobb támogatásokat! Minimalizáljuk ugyan a költségein-

ket, de azt a minimumot is elő kell teremteni valahonnan... Kérésre csekket is tudunk küldeni.

- * Lehetőséget kaptunk az Ökotárs Alapítványtól, hogy külső és belső információs csatornáinkat úgymond rendbe tegyük, s hiteles információkkal lássuk el az egyre növekvő számú érdeklődőt. Az Ökotárs Alapítvány fél évig biztosít egy félállást valamint útiköltségre, internetre stb. támogatást. A követelmények elég szigorúak, de reményeink szerint komoly előrelépést fog eredményezni.

ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ

XII. Élőfalu Találkozó, Galgahévíz

Egy beszámoló szubjektív is lehet, ennek megfelelően az alábbiak túlnyomórészt a saját szemszövegem tükrözik, ami nem szükségszerűen egyezik meg mindenki máséval.

A főváros közelsége miatt kevesen érkezünk első nap, de a helyi helyzetről – ami az egész találkozóra rányomta a bélyegét – már akkor elkezdődött a beszélgetés.

Szombat reggel egymás után mutatkozott be a GAIA Alapítvány és a Galgahévízi Ökofalunkért Egyesület. A program csúszása és a jeges út miatt a tervezett séta helyett sajnálatomra autókkal gurultunk és szánkáztunk a jeges úton az ökofaluba.

A szombat délután Baji Béla permakultúrárs gyakorlati helyzeteket bemutató, színes előadásával indult. Nagy Gábor alaposan körüljárta, miért nem működik a jelenlegi gazdaság és felvázolt egyfajta új pénzszemléletet, viszont kár, hogy a szociális szövetkezeteket rövidre

vette. Remélem, élőben vagy a hírlevélben bővebben is hallunk még erről.

Gyulavári Béla Gyula biodinamikus termelési előadása alatt kedvet éreztem, hogy megnézzem élőben is ezt a kertet, amiről részleteket sajnos nem jegyeztem fel. Talán a hírlevél későbbi számában olvashatunk róla.

Berecz Ágnes egy a Mobilitás Szolgálat támogatásával megvalósult nemzetközi ifjúsági csereprogramot ismertetett.

A gödöllői, aszódi és veresegyházi térségekben lakó kisgyermekes szülők közül hatvanan kerültek be a Szent István Egyetem ökogazdálkodási és ökoturisztikai szakmai képzésére, melynek célja a GYES és GYED utáni álláshoz jutási esély növelése, mondta a TÁMOP-támogatott Ökomama Projektet röviden bemutató Novák Brigi. *[Erről részletesebben a következő e-MÉH hírlevélben olvashattok. A szerk.]*

A tavaly tavasszal indult, ökofalvak és önfenntartó-önellátó kezdeményezésekről összegyűjtött információ-megosztó hely-

keresok.hu fórumot magam ismertettem. Az ebből szeptemberben kinőtt Helyteremtők ökofalu, illetve öko-polisz modellezésre jött létre. Kükedi Zsolt előadásában a Római Klub 1972-es jelentése és Hetesi Zsolt kutatásai által feltárt válság-folyamatokból kiindulva a saját helyi feladatainkig jutott el. Megemlített követhető gazdaságfejlesztési példákat (Élő Tisza Védjegy, Szimpla Kerti Ház-táji Piac, Legyél te is gazda – baromfi örökbefogadási program, Városi kertek, közösségi kertek projekt, Krisna-völgy). Előadásának legfontosabb üzenete az volt, hogy közös dolgaink javításához együtt ki kell találnunk, hogyan látjuk el magunkat újra hazánkban. Helyi gazdaság-fejlesztésről bővebben:

http://www.nth.gov.hu/helyi_gazdasagfejlesztes_

Az élőfalvak hagyományos bemutatkozása során a Magyar Élőfalu Hálózat tagjai többnyire múltidéző képekkel mutatták be magukat. Majd a helyzetet megfordítva a jelenlévőket kérték a pódiumon ülők, hogy fogalmazzanak meg kérdéseket, hogy mit szeretnének az élőfalvaktól? Ennek kimondott célja az volt, hogy a MÉH az elvárt tudás-tapasztalat-oktatás igényre közös keretben találhasson és nyújthasson választ. Bizonyára többet is hallunk majd a kezdeményezésről az idei év első felében.

Vacsora után egy népzenei csoport húzta a talpalávalót kifulladásig.

Vasárnap délelőtt a GAIA Alapítvány hoteljében Gábor Eszter és Vidák Miklós mesélte el az ökofalu rövid történetét és a fejlődés lépéseit. A délutánba nyúló Galgafarm-túra programja címszavakban: élelmiszer-feldolgozó, hagyományos állattartás, asztalos műhely, húsfeldolgozó, tejfeldolgozó, kőmalom, magtár, pékség, étel- és italkóstolók, állatsimogató, biogáz üzem, gilisztafarm és kézműves foglalkozás. A mini termelői piacon való vásárlás után az ökofaluban az ökoépítészettel és a táj

szépségeivel ismerkedhetett a csoport. A programot a napkollektor, szélgenerátor, fotovoltaiikus áramtermelő, földhő rendszer, biológiai víztisztítási rendszer és a permakultúra kert látogatása zárta.

A Galgafarm fővárosi és galgahévízi mini termelői piacáról képek és helyszínek:
<http://www.gaiaalapitvany.hu/galgafarm/117-hol-kaphato>

A túrával párhuzamos kerekasztal beszélgetésen érkezett egy javaslat, miszerint az alapítvány-egyesület és a vezetőség-lakók közötti nézeteltérések még az újonnan induló vagy mag-állapotban lévő közösségek hasznára is lehetnek azzal, hogy a kérdésre, miszerint „Milyen hibák történtek az ökofalu történetében és mit tanulhatnak ebből?” kérdésre adandó válaszok oktatási-tapasztalatszerzési anyaggá lesznek gyűrva.

Úgy hiszem, semmilyen helyzetben nem hibás csak az egyik vagy a másik. Remélem, hogy lesz a helyzetben olyan változás, ami az egymás melletti elbeszélést leváltó párbeszéd esélyét növelheti.

Gandhi után szabadon: ha meg akarod változtatni a világot, kezd önmagadban!

Gerzsány Róbert

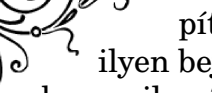
ÉLŐFALU HÍREK

Természetes Életmód Alapítvány (TÉA), Agostyán

1. Agostyánban nem volt világvége és nincs válság.
2. December 21-én mi is meggyújtottuk a K-i és Ny-i őrüzeinket a Szent László dombon. A szertartást Tóth Tibor vezette, immár nyolcadszor. Eljöttek jó tanítványai is a Tudó Emberek Iskolájából. Több mint ötvenen álltuk körül a kicsiszép máglyákat, hogy egy évre elegendő meleget, szeretetet és jó érzéseket gyűjtünk magunkba, közben elengedjük mindazt, amit már nem akarunk tovább cipelni.
3. Január 9-én Péliföldszentkereszten a Szalézi Rend magyarországi központjában kihirdették a Gerecse Natúrparkot. Mi is a Natúrpark részei lettünk. Semmi koksz!
4. Örülünk a télnek is. Várjuk a tavaszt, meg azokat, akiknek dolguk van erre felé.
5. Továbbra is a Gondviselésre bízunk magunkat. Eddig ez az egyetlen, ami bevált.

A testi-lelki erőgyűjtéshez szeretnék egy történetet közreadni Bosco Szent János (1815-1888) életéből. Róla azt kell tudni, hogy olaszországi pap volt, aki a hátrányos helyzetű fiataloknak szentelte életét. (Válság akkor is volt bőven.) Katolikus szerzetesrendet alapított és szaléziaknak nevezte el őket. Még nem volt hivatalosan feltalálva a környezeti nevelés, de az ún. megelőző módszere, amely az *értelem*, a *vallás* és a *szeretetreméltóság* pilléreire nyugszik, világszabadalom lett. 1913 óta Magyarországon is működik a rend.

Világvége jóslatokkal tele van az emberiség története, így a rendala-

pító szent idejéhez is kötődik ilyen bejelentés. Ezidőtájt a rendházban, pihenőidőben arról elmélkedtek a szerzetesek: ha biztosan tudott módon, már csak egy órájuk lenne a világvégéhez, ki mit csinálna ez alatt az idő alatt? Don Bosco, aki nagyon szeretett játszani és egészséges humorérzékkel is bírt, éppen biliárdozott, közben érdeklődéssel hallgatta társait. Az egyik fiatal szerzetes így szólt:

– Én azonnal rohannék a templomba, leborulnék az Oltáriszentség elé és könyörögve bánnám a bűneimet.

Egy másik azt mondta:

– Én megkeresném azokat, akiket megbántottam és kiengesztelném őket, mert a végítélet napján csak szeretetben állhatunk az Úristen elé.

Számos hasonló megoldás utána a rendfőnökhöz fordultak:

– Már csak te maradtál atyánk, te mit tennél, ha eljönne a világvége?

Don Bosco egy pillanatra letette a dákót, felnézett társaira és így szólt:

– Én játszánék tovább.

No, hogy valami fontos bölcsességgel zárjam az írást, ki mástól, mint Bosco Szent Jánostól szeretnék idézni egy ide kívánczót. „A legeredményesebb tanítás az, ha azt tesszük, amit tanítunk.”

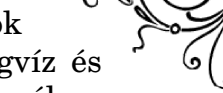
Ezek után nincs jobb ötletem: Játszanunk kell tovább!

Agostyán, 2013. január 18.

Czumpf Attila

Hírek Krisna-völgyből

Egy EU-s pályázat révén épül az új fogadóépületünk, amelyhez parkoló és egy ökológiai tanösvény is párosul. Templomunk felújításával az épület energetikáját fejlesztettük egy gazdaságosabb és környezetbarátabb működtetés reményében

(hőszigetelés javítása, ablakok cseréje, napkollektoros melegvíz és fűtéstápegítés stb.). Csak látszólag szeretünk télen építkezni, de terveink szerint májusra befejezzük.

Az Öko-völgy Alapítvány „Beszélgetések az önellátásról” c. könyve immáron a harmadik kiadást éri meg röpké fél év alatt. Közben készül a sorozat második kötete is, amelyben az energiagazdálkodásról, a társadalmi fenntarthatóságról, az oktatásról és más fontos témákról lesz szó. Érdeklődők figyeljék az alapítvány honlapját (www.okovolgy.hu).

Krisna-völgy 2013-ban ünnepli létrejöttének 20. évfordulóját. Egész évben szervezünk programokat, amelyek mind a nagyközönségnek, mind élőfalu lakóknak érdekesek lehetnek. A tehének első kihajtásától az aratáson át a virágfesztyálig és a sütőtökszedésig számos eseményhez lehet majd csatlakozni, s emellett képzéseket is tartunk (fenntarthatósági, gasztronómiai stb.).

A tél a tervezések és az előkészületek ideje, de ilyenkor rakjuk rendbe a szerszámokat, illetve dolgozunk az erdőn is a jövő évi tüzelő érdekében. Mindezeket ünnepeink színesítik. Szeretettel gondolunk rátok. Ha kellünk, elértek:

Rádhakanta dász (Barsi Attila)

rk@1108.cc

Pártha dász (Pócze Vilmos)

pd@1108.cc

Gauranga!

Öko-völgy Alapítvány

Az idei évben az Öko-völgy Alapítvány munkatársai heti rendszerességgel jelentkeznek online cikkekkel, amelyekkel igyekszünk kedvet csinálni a nagyközönség számára elsősorban biokertészet, önellátás témakörben. Akinek van net hozzáféré-

se, az nyomon követhet minket honlapunkon (*okovolgy.hu*), levelezőlistánkon (Ökologika) vagy a Facebook-on. Az első bejegyzéseket váratlan intenzitással, pozitív visszajelzések tömegével reagálták le a hótörlesztőknek köszönhetően feltehetően otthonaikban rekedt honfitársaink.

Aki inkább az offline kapcsolatok híve, annak kiadványokkal és szeptember végén (várhatóan 26-28.) egy 3x1 napos konferenciával szolgálhatunk, melynek kiemelt témája tervek szerint az élőlávák és az önellátás lehetőségei a Kárpát-medencében. Idei kiadványainkat és rendezvényeinket egy KEOP támogatás segítségével adjuk ki / valósítjuk meg.

Mindenkit szeretettel látunk!

*Rév Szilvia biológus, program koordinátor
Öko-völgy Alapítvány*

Visnyeszéplaki hírek

Mit csinálnak a Visnyeszéplakiak télen? – teszik fel sokan a baráti körökből a kérdést. „Semmit”, jönne a stílszerű válasz a tibeti példa nyomán. (Ld. a cikket a Kitekintő rovatban.) De annál azért többet: ilyenkor van, ugye, a disznóvágások ideje, gyertyamártás, csipkelekvár főzés s számtalan kézműves tennivaló akad ilyenkor is. Tény, hogy az őszi hajtás után ez egy pihe-nősebb időszak. Több idő jut olvasásra, szomszédolásra, filmekre, no meg javában dül a Farsang...

A legfőbb hír az Önkormányzat tájékaról való: Visnye február 1-től Körjegyzőséget vált. A Kadarkúti „hűvös napok” (évek-évtizedek...) után egy több, kis önkormányzatból összeálló jegyzőséghez, a Mikeihez fogunk tartozni. A Kadarkúti Hivatal az utóbbi időben elég sok borsot tört a Visnyei Önkormányzat orra alá (be nem fizetett közüzemi számlák, önkényesen megrendelt milliós nagyságrendű szolgáltatá-

sok a polgármester tiltása ellenére, jogi feljelentések különféle hatóságoknál, a helyi természetvédelmi védettség kimondásának a végletekig való húzása stb.), így ez a lépés régóta érett.

Az Önkormányzat nagyszabású közmun-
kaprogramot indít idén, az önellátás felé
törekedve. Állattartás (juhok, lovak), zöld-
ségtermesztés, középtávon ezek feldolgozá-
sa, fakitermelő brigád stb. szerepel a ter-
vek között. A forrást is sikeresen megpá-
lyázták hozzá.

Már csak egy nagyobbacska Közösségi Ház
hibádzik a boldogsághoz (meg persze a Kö-
zösség nagyobb mértékű összekovácsolódá-
sa).

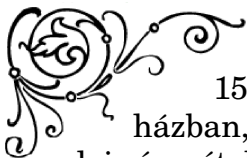
Zaja Péter

Gyűrűfű

Magyar kikerics túrán vett részt január
végén egy telekocsira való falubeli a tava-
szias télben. A Duna Dráva Nemzeti Park
szervezésében lehetett megnézni e csodás,
védett virágot. Villány környékén gyönyör-
ködhettünk hazánk leghamarabb nyíló nö-
vényében.

Ami elmúlt sajnos: az a megmaradt szép
bükkfánk az Istenkúti forrásnál. 2 hatal-
mas bükk állt ott sokáig egymás mellett.
Az egyik kb. 15 éve dőlt ki, a másik most,
december végén. De a kis utánpótlás-cse-
mete már bújik a tuskó közelében!

A téli napforduló ünnepét december

15-én ünnepeltük a közösségi házban, családi légkörben, sok helyi részvételével.

Filmeket vetítettünk a „Vigyázat ehető!” program keretében, bábjátékot néztünk a Bunford gyerekek előadásában, beszélgettünk, díszítettünk mézeskalácsot, ettünk zsíros kenyeret, pogácsákat, ittunk mindenféle jót és játszottunk sokat.

A tavasszal új tanösvényt avat a Veronika Erdei Iskola, ami az Istenkúti forrástól Szentléleki Völgyön keresztül halad majd vissza Gyűrűfűre.

A falugondnoki szolgálat február végéig biztosan kap normatívát, utána kérdéses. Reménykedünk benne, hogy a legeldugottabb helyekről nem vonják vissza a támogatást.

Fridrich Ágnes

Biofalu Máriahalom, 2013 tele

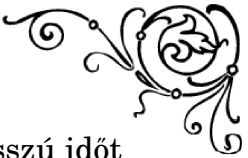

Az elmúlt hónapokban is alapvetően a vendégházi élet adta a lüktetést nálunk. Ha csoportok jöttek és önkéntesek, akkor nagy volt a nyüzsgés, áramlás, egyébként sok csend és elvonulási lehetőség.

Az Univerzum jó szervező. Mindig volt elég önkéntesünk és olyanok jöttek, akik egymás számára is emlékeztetést tettek a nálunk töltött időt.

Az itt hosszabb időt töltők és az átmenetiek is jellemzően azért jöttek, hogy más rálátásuk lehessen eddigi útjukra és felkészülhessenek valami nagyobb váltásra.

Ez az energia végigkísérte a második félévet és az évkezdést is. Nagyon gyakran nehéz időszakokat éltünk meg. Időnként az adott erőt, hogy láttam, hogy a másik is dolgozik magán rendesen...

A felszínen is megjelent ez. Két hosszútávú önkéntes is eldöntötte, hogy

másfél év után továbbmegy.

Ez érzelmileg nehéz, hisz hosszú időt testközelben éltünk. Az egyik vendég egy ebédnél felkiáltott, hogy „ez olyan mint egy nagy család!”

Igen. Naponta együtt ettünk, a csoportoknál együtt csináltuk végig a hosszú napokat. De közben változtunk. Én is. Egyre markánsabb lett a vágyam, hogy vállaljam fel: ez a hely az önismereti/tudatosodási úton járóknak kedvez. Nem fontos, hogy ki hol tart. Az fontos, hogy az alaphangot azok adják meg, akik élvezik a belső, változási folyamatokat és ebben szívesen osztoznak másokkal.

A csoportok is szinte elvárják, hogy két látogatásuk között mi is változzunk megjelenésben, működésben, a sugárzott energiában.

Most az új tavasz előtt vagyunk még. Nem látszik kik, milyen irányba fogják vinni a vendégházat és a kapcsolódó itt-élőket.

Az biztos, hogy februárra is várunk önkénteseket! Sőt, utána is!

Telekvilág

Azt gondolom, akkor kezdjük az új telkek kialakítását, ha lesz minimum 5 család, akik egymás szomszédai akarnak lenni és stratégiájuk illeszkedik az eddigi alapirányhoz. Talán emiatt is már vagy 8 éve csönd van.

Most azt gondolom, hogy ebben valami új felé lenne jó nyitni. Nem tűnik működőnek, a „veszek egy telket, felépíttetek rá egy házat”- hagyományos folyamat. Valami más kell.

Azt nem látom, hogy mi pontosan, de elkezdtünk egy új kunyhót / kicsi házat építeni. Hátha ez a mag kihajt...

Lakatos Géza

A KÁRPÁT-MEDENCEI GYÜMÖLCSÉSZ HÁLÓZAT HÍREI

Visszatekintés 2012-re

A magyar gyümölcskultúránkat őrző közösségek a 2012-es évben is erősödtek és hirdették a Kárpát-medence értékeit. Büszkék lehetünk az országhatáron innen és túl tevékenykedő gyümölcsészekre; gömörszölösi, panyolai, pénzesgyőri vagy drávafoki programokra; valamint a helyi szervezésű találkozókra, melyek belülről erősítették hálózatunkat.

Határon túli barátainkkal a távolsággal nem törődve egymást segítő, ösztönző kapcsolat alakult ki, közös képzéseken és találkozókra veszünk részt. Mindenki figyelmébe ajánljuk a székelyudvarhelyi Civitas Alapítvány honlapját:

<http://www.szekelygyumolcs.ro/main.php?l=hu>

Örömmel tudatjuk, hogy elkészült 50 fajtaismertető lap és reményeink szerint hamarosan nyomtatásban is megjelenhetnek, s pdf formátumban a honlapra is felkerülnek.

2013. évre tervezett programjaink, munkáink

- * A fajtaismertető kártyák nyomtatása, bővítése 25 fajtaival.
- * Gyümölcsész képzések Drávafokon és az ország más pontjain (szívesen fogadunk javaslatokat további helyszínekre).
- * Gömöri Gyümölcsfesztivál (fajtabemutató, előadások, termékek, poszterek, személyes beszélgetések és sok egyéb várják a látogatókat).
- * Tanulmányutak, kalákák.
- * Alkalmazkodó Gyümölcsészet kézikönyv (praktikák, gyakorlati útmutató).
- * Éves gyümölcsész találkozó megrendezése.

Póss Anett

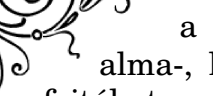
A PILISI PARKERDŐ GYÜMÖLCSÉSZETI PROGRAMJA

A Zsámbéki-medence eltűnőben lévő gyümölcsfajtáinak megőrzését tűzte ki célul a Pilisi Parkerdő Zrt: a lakosság segítségével létrejövő gyűjtemény dokumentálása és bemutatása mellett szeretnék újraéleszteni a szóban forgó fajtákat – mondta el az MTI-nek Lomniczi Gergely, a társaság szóvivője. A parkerdő szakemberei azokat a ritka, régebben elterjedt, a vidék termőhelyi adottságaihoz jól alkalmazkodó hagyományos gyümölcsfajtákat keresik, amelyek ma már eltűnőben vannak. „A programhoz a helyi lakosság segítségét kérjük. Elsősorban alma-, körte-, szilva-, cseresznye-, meggy- és kajszi fajtákról származó szaporítóanyagot szeretnénk begyűjteni, az oltványokból pedig ősszel a programban részt vevők is igényelhetnek” – közölte a szóvivő.

Tájékoztatója szerint a gyümölcsfajták megőrzésére új ültetvény létesül, a létrejövő állományról dokumentáció készül, aminek során rögzítik a fajták jellemzőit, a gyümölcsfeldolgozási hagyományokat, de tervezik a környék gyümölcsstermesztési tradícióit is feleleveníteni.

A Budakeszi Erdészet területén 2011 tavaszán már létrejött egy közel 3 hektáros, régi gyümölcsfajtákból álló gyűjtemény, ahol az ország különböző tájairól, illetve

a határon túlról származó alma-, körte-, szilva- és cseresznye-fajtákat mutatják be. A mostani kezdeményezés révén 2013-tól a Zsámbéki-medencére jellemző, helybéli fajtákkal bővíülhet a gyűjtemény – fűzte hozzá Lomnici Gergely.

A programban való részvétel lehetőségeiről az érintett települések önkormányzatainál vagy a www.parkerdo.hu oldalon lehet tájékozódni.

Forrás:

http://www.hirado.hu/Hirek/2013/01/23/13/Osszegyujtik_a_Zsambeki_medence_regi_gyumolcsfajtaikat.aspx

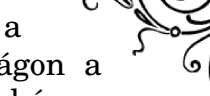
ÉRDEKKÉPVISELET

Módosító javaslatokkal elfogadható lehet a földforgalmi törvény tervezete

Civil szervezetek az Ángyán-Bencsik módosítók támogatását javasolják a képviselőknek

Számos társadalmi szervezet értékelte a földforgalmi törvénytervezethez érkezett 204 érvényes, képviselői módosító indítványt. A törvényjavaslatot korábban élesen bíráló szervezetek szerint a képviselői módosítók egy részének beépítésével a jogszabály elfogadható lehet. A civilek szerint *Ángyán József és Bencsik János indítványai összefüggő rendszert alkotva alakíthatnák át a tervezetet úgy, hogy az a fenntarthatóságot és a vidék felemelkedésének ügyét szolgálja.*

2012. októberében összesen 72 agrár- és vidékfejlesztési, természet- és környezetvédő civil szervezet tett közzé állásfoglalást a Parlamenthez beterjesztett T/7979. számú, a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényről (földforgalmi törvény). *A nyilatkozatot kibocsátó szervezetek jelenlegi formájában elfogadhatatlannak nevezték a jogszabály tervezetét. Fi-*

gyelmeztettek arra, hogy a tervezet rögzíti Magyarországon a nagybirtokrendszert, továbbá nem nyújt kellően hatékony védelmet a külföldiek tulajdonszerzése ellen. Ez ütközik a fenntarthatóság Alaptörvényben is rögzített elveivel és a Kormány által elfogadott Nemzeti Vidékstratégiával: azokkal ellentétben gyorsíthatja a vidéki térségek elnyomódását.

A civil szervezetek a földforgalmi törvénytervezettel kapcsolatban az alábbi elvek érvényesítését tartják kiemelkedően fontosnak:

- * *Rendezzék a „helyben lakó”, „helybeli illetőségű” fogalmait.* A földhöz jutásnál élvezzenek valódi előnyt a településen élők. A távolabbi lakóhelyű, illetve székhelyű termelők akkor juthassanak földhöz, ha a helyiek közül nincs aki igényt tartana rá.
- * *Szüntessék meg a földbirtoklás, illetve földhasználat terén a kiskapukat,* ne hessen az érvényes felső korlátoknál több földet vásárolni vagy használni. A földbirtoklás és földhasználat felső korlátai legyenek következetesek, áthághatatlanok, egységesekek, átláthatóak.
- * *A helyi közösségeknek döntő szava legyen a földek birtoklásával, illetve használatával kapcsolatos ügyleteknél.* A helyi földbizottságokat a településen élők közül kell megválasztani és legalább együttdöntési jogot kell nekik adni.
- * *A földhözjutásnál kerüljenek előnybe a fenntartható módon gazdálkodók,* illetve a gazdálkodni kívánó, gyermeket vállaló párok.
- * *A földforgalmi szabályok nyújtsanak hatékony védelmet* a spekuláció és a letelepedni nem kívánó külföldiek tulajdonszerzése ellen.

Az országgyűlési képviselők összesen 204 érvényes módosító javaslatot tettek, melyek a szabályozás szinte minden lényeges elemét érintik. *A módosító indít-*

ványok tartalmát a beteresztők pártállásától függetlenül, szakmai alapon, részletesen elemezték a civil szervezetek. Ajánlást készítettek a képviselők számára, hogy mely indítványok támogatását javasolják, a magyar vidék felemelkedésének érdekében.

Az állásfoglalást támogató civil szervezetek arra kérik a Tisztelt Országgyűlési Képviselőket, hogy tekintsék át a módosító indítványok elfogadásával kapcsolatos javaslatukat a mellékletben és vegyék figyelembe ezeket a szavazásnál.

Budapest, 2013. február 20.

Kezdeményező szervezetek:

Magyar Természetvédők Szövetsége

Szövetség az Élő Tiszáért

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Szülőföld Mozgalom

CSEMETE Természet- és Környezetvédő Egyesület

Magyar Biokultúra Szövetség

Kishantosi Vidékfejlesztési Központ

Az állásfoglalást összesen 141 szervezet támogatja, köztük a Magyar Élőfalu Hálózat is.

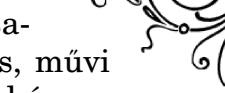
A teljes állásfoglalás és az aláírók listája itt olvasható:

http://www.mtvusz.hu/kie_lesz_a_magyar_fold

KITEKINTŐ

Szocio és öko

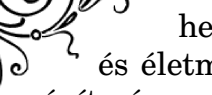
A közösségi gazdálkodás dilemmáiról (részletek)

Szabadulni a fogyasztói társadalomból, a természetellenes, művi környezetből, a mókuskerék kényszeres taposásától, a pénzügyi, morális és szellemi kiszolgáltatottságtól, a szüntelen létbizonytalanságtól, a jövő teljes kiszámíthatatlanságától, a tervezés lehetetlenségétől, a személyes autonómia, az önrendelkezés fájdalmas hiányától – ezt a vágyat manapság már csaknem mindenki átéli valamilyen életszakaszában kisebb-nagyobb intenzitással. S manapság egyre többen vannak, akik el is indulnak, hogy ezt a vágyukat valamilyen formában megvalósítsák.

De van-e valóban esélyünk szabadulni, kiszakadni és elindulni egy megálmodott posztkapitalista életforma felé? Elvileg igen, ez derül ki például Chritoph Spehr: Az ökocsapda és az Észak felszámolása c. írásából (Eszmélet, 1998. 39.), mely az uralmi viszonyok piramisának szemléletes leírását adja.

Ne feledjük – mondja Spehr – hogy az uralmi viszonyoknak, a hatalmi viszonyoknak is a természet a végső forrása. Természet alatt itt egyaránt gondolunk a külső természetre és az emberre. A piramisban a komplex uralmi viszonyok úgy épülnek föl, hogy az erőforrásokat az alsóbb szintek rendre felfelé továbbítják. Minél magasabb szinten helyezkedik el valaki ebben az építményben, annál mesterségesebb-mesterkétebb világban él, de létének alapja akkor is a természet, melyet az alsóbb szintek lakói továbbítanak számára fölfelé. A természetre mindenképp szükségük van a piramis tetején élőknek is, ezért állandóan szükségük van a lentiek szolgálatára, akik a fölfelé továbbítást végzik. Más szavakkal a piramis csúcsán élők léte bizony az alattuk levők munkálkodásától függ. Minél magasabbra jutott valaki, annál függetlenebb, annál kevésbé szabad. A függetlenség csak a piramis alján volna megszerezhető – állítja Spehr. Ugyanis csak az itt élők férhetnek hozzá közvetlenül az elemi természethez, csak ők ismer-

hetik azokat a tevékenységeket és életmódokat, amelyek a hatalmas építmény nélkül is működőképesek és biztosítják a fennmaradásukat.

A piramis alsó szintjén élők tehát elvileg szabadok és akár le is válhatnának a piramisról. De hát akkor miért nem teszik meg ezt? Mert a felsőbb szinten élőknek van egy ravasz módszere, hogy hatalmuk megőrzése céljából szüntelenül akadályozzák ezt a függetlenedést. A módszer lényege az, hogy a csúcson levő hatalmasok a piramis alapjainál úgy változtatják meg a természetet, hogy az használhatatlanná váljon az alsó szint számára. A tőkés rendszer legfőbb támasza ebben az ipar volt.

Az ipari munkamegosztás (s az iparszerű mezőgazdálkodásé is) a természetet olyan egységekre tagolta, melyek önmagukban használhatatlanok, s csak a felső szinten egyesíthetők újra, megvalósítva a felső szint természettel való ellátását. A piramis alján a termelők egy önmagában értéktelen résztudás birtokában végeznek rész-munkafolyamatokat speciális eszközökkel, melyeknek nem tulajdonosai, s többé semmit nem tudnak az egészről, mellyel munkájuk összefügg. Elfelejtették azokat az ismereteket, melyek lehetővé tennék, hogy közvetlen anyagcserét folytassanak a természettel, önellátókká váljanak. Ha innen nézzük, létüknek csak akkor van értelme, ha kizsákmányolják őket, mivel rész-készségük, résztudásuk önmagában haszon nélkül való. De hát miért kellene beletörödniük ebbe, mikor elvi szinten oly kézenfekvőnek tűnik a megoldás: az alsó szinten élők, ha úgy tetszik nekik, újra összerakhatnák ezt az uralmi viszonyok által mesterségesen darabokra szabdaltnak természetet és visszaállíthatnák ember és a külső természet szerves egységét, melyben a részek új értelmet kapnak. Elméletileg teljesen elképzelhető, hogy a termelés ilyen módon szerveződjön, s ez a szerveződés formálja át az emberek egymás közötti viszonyait is. Nevezhetjük ezt talán egy közös-

ségi gazdálkodás, egy közösségi társadalom alapsejtjeinek.

Érzelmekben egyre többen vágyunk túllépni a kapitalizmuson, elméletben el tudjuk képzelni, hogy ez megtörténhet, de a legfontosabb az, hogy ha figyelmünket erre koncentrálnánk, akkor egyre több gyakorlati alkotó elemét is felfedezhetjük ennek az újfajta szerveződésnek. [...]

[...] Az önellátó szimbiózisban élő szocioknak természetesen időről-időre meg kell küzdeniük azokkal az állami elvárásokkal, melyek állandóan pénzforgalom generálására ösztönöznék őket. Az élelmiszer-önellátás eleve bűnös, gyanús dolog az állam szemében (mi lesz az adókkal, járulékokkal?), de vannak másfajta példák is. A szociok számára, akik szemléletükben a piacgazdaság körülményei között sem távolodtak el túlságosan a használati értéktől, teljesen megmagyarázhatatlan például az is, hogy miért értéktelen tevékenység az, ha saját idős, beteg hozzátartozójukat ápolják. Idegen tőlük az a piaci logika (amit az állam képvisel), miszerint nekik a szomszéd hozzátartozóját kellene pénzért ápolni, miközben a szomszéd az ő hozzátartozójukat ápolja pénzért.

Ha nem az állam, hanem a helybeliek szempontjából indulunk ki, ott a legjobb a helyzet, ott a legerősebb a közösségi kohézió, ott tudják teljesen megszüntetni a nyomort, ahol a védőburkot a legjobban sikerül megőrizni. Persze ehhez föld is kell, ahol közösségi gazdálkodást lehet folytatni. [...]

[...] A valóságtól elvonatkoztatott, beszűkült gazdaságelméletek hajlamosak elfeledkezni arról, hogy a mezőgazdaságnak önmagán túlmutató jelentősége van, elsősorban azért, mivel primer szükségleteink kielégítésére nélkülözhetetlen. Ha az ipari termelés leáll, attól még az élet folytatódhat, de mezőgazdasági termelés nélkül nem. Ha egy súlyos válság folyamán

minden összeomlani látszik, akkor logikailag elkerülhetetlenül arra a következtetésre kell jutnunk, hogy sok mindent nyugodtan veszni hagyhatunk – nem kell energiát pazarolnunk a megmentésére – de a mezőgazdasági termelést nem.

Persze nem mindegy az, hogy milyen mezőgazdaság ez, mert az iparszerű mezőgazdasági rendszerek nem begyógyítják, hanem kiterjesztik a Föld sebeit. A teljes következetességgel végigvitt ökológiai mezőgazdálkodás viszont nem kevesebbre képes, mint hogy egyre nagyobb területen helyreállítsa az ökoszisztéma épségét, miközben fajtaválasztékával a gazdálkodók önellátását is biztosítani tudja.

Az ökológiai gazdálkodás legfőbb elvei tehát: az ökoszisztéma egészének fenntarthatóságát kívánja megőrizni, miközben az ökoszisztéma helyi adottságait veszi alapul. Helyi éghajlat, talajviszonyok, növény-, állatvilág és a gazdálkodó ember egy egységes rendszerbe

tartoznak. Az ökológiai gazdálkodás ilyen értelemben alulról szerveződik. A termelésnek a helyi adottságokból kiindulva kell kielégíteni a helyi szükségleteket úgy, hogy az embernek a természettel folytatott anyagcseréjében a természet ne károsodjon, a biodiverzitás fennmaradjon. (A biodiverzitás megőrzése fontos a természetes növényvédelem megvalósítása szempontjából.) Amit az ember kivont magának a természetből, azt helyben vissza kell pótolnia természetes anyagokkal, vegy-

szerek használata nélkül (komposztálás, szerves trágyázás, vetésforgók). Öntözéses művelést nem alkalmaznak, ezt inkább károsnak tekintik, ehelyett a talaj szerkezetének, természetes vízháztartásának helyreállítására igyekeznek gondot fordítani. A talajban található mikroorganizmusok védelmében a durva mechanikai beavatkozásoktól is meg kell kímélni a talaj szerkezetét. Nem alkalmazhatók ezért az iparszerű mezőgazdaság nagy teljesítményű gépei – általában a

kézi munka hangsúlyos a gépi munkával szemben. Ha használnak egyáltalán gépeket, akkor ez a helyi feltételekhez igazított kreatív „köztes technika”.

Az állattartás is pontosan illeszkedik ebbe a rendszerbe, az állatok létszáma a terület eltartó képességétől függ. Kerülik a tápok, saját termelésű takarmányt, abrakot állítanak elő, a legelést biztosítják. [...]

[...] Az ökológiai gazdálkodás alapelve szerint annyit kell termelni, amennyivel a helyi szükségletek

kielégíthetők, némi tartalékot képezve, vagyis az ökológiai gazdálkodáshoz az önellátás illik. A helyi szükségletek kielégítése után keletkezett szerves hulladékot pedig vissza kell juttatni a talajba, már csak ezért sem tanácsos áru formájában elszállítani a terményeket, mert akkor sérül a körforgás elve, nincs már egyensúlyban az input és az output. Vagyis nincs export. Legfeljebb annyi engedményt lehet tenni, hogy a saját szükségletek kielégítése után fennmaradt feleslegből a

közvetlen környezetet, nagyváros esetén 40-50 km-es környezetet látják el terményekkel.

Az EU egész agrártámogatási rendszere (területalapú támogatás) deklarációjában nem, de hatásában olyan, hogy nem az ökológiai gazdálkodást támogatja, hanem az iparszerű művelést folytató nagybirtokot, ahol a termékek könnyen egységesíthetők.

Az ökológiai rendszerszemlélet elvszerű végigvitelében a termelők sem következtetek. Az ökológiai elvnek már eleve ellentmond, hogy a Biokultúra Egyesület által minősített, címkézett termékek 90%-a exportra megy. Ez annyit jelent, hogy az embereket kikapcsolják az ökoszisztémából, a termékek pedig utaznak, szennyezve a környezetet, eközben pedig sérül a „helyi termék” elve, a helyi szükségletre, önellátásra termelés elve, s bár szigorú előírásokat tartanak be, mégis egyre iparszerűbb kereteket ölt ez a termelés, az ideálisnál nagyobb méretű birtokon. [...]

Terbe Teréz

Forrás: Eszmélet 2012. 95. szám

A teljes szöveg itt olvasható:

http://epa.oszk.hu/01700/01739/00077/pdf/EPA01739_eszmelet_95_2012_005026.pdf

A virágcserep másik élete, avagy fűtsünk gyertyával!

Fűtetlen helyiségek – kamra, garázs, esetleg kisháló – remek kiegészítő kelléke lehet ez az ötletes kis szerkezet, mely a hőcsapda elvén alapul. A gyertya-, vagy akár izzó

meggyújtásánál az energia 90%-a,

felhasználatlan hőként távozik a légtérbe. Ezt kell tehát megfogni! A „fűtőberendezés” rendkívül egyszerű: acélból és kerámiából készítsünk fűtőtestet, majd egy állvány segítségével helyezzük el a gyertya fölé.

Az acél belső akár a 288 Celsius fokot is képes elérni, a legkülső cserép pedig 70-80 fokig is fel tud melegedni, egészen addig, amíg a gyertya sugározza számára a hőt. Anyagszükségletéből fakadóan hosszú élettartamú, használata pedig organikus és fenntartható is egyben.

Ha ez a kis szerkezet nem is oldja meg az egész ház fűtését, kis helyiségekben, nagy hidegben, segítség lehet, akár egy jóleső kézfelmelegítés erejéig is.

További információ angolul, magyarázó ábrákkal kiegészítve:

<http://www.greenoptimistic.com/2008/11/06/candle-room-heater/#.UMjJrqz558H>
http://heatstick.com/_KanHeet01.htm

Bogi

Tudjuk, mit csinálnak a tibetiek télen

Gyorsan megkaptam a választ kérdésemre, ahhoz képest, hogy három napig gyalogoltam a befagyott Zanszkar folyó jegén, két repülőutat is megtettem, előtte pedig napokig készültünk és csomagoltunk otthon. Mindezt azért, mert nem tudtam elképzelni: mit csinálnak az emberek a Himalája mélyén, egy olyan helyen, ahol nincs áram, folyóvíz, gáz és főleg internet.

Fél nappal azután, hogy megérkeztünk végcélunkhoz, az apró Zanga faluba, már tudtam a megoldást. Semmit.

Míg Zangla nyáron aratóktól, cséplőktől, különböző dolgokat cipelő emberektől mozgalmas (a mozgalmasat itt azonban ne úgy gondoljuk, ahogy mondjuk a Sziget az), télen a falu olyan üres, mint egy veszternfilmben. Szamarak, kecskék és jakok bóklásznak a néptelen utcákon. És mit csinálnak eközben a zanglai lakosok? Üldögélnek.

Napközben a déli házfalak népszerűek, ahol hátukat a meleg falnak vetve ülnek, és beszélgetnek, fonalat sodornak, de még inkább az imamalmukat pörgetik. A sápatag nap eltűnésével ugyanez folytatódik, csak a házak egyetlen fűtött szobájában, a kályha körül. Az ugyan nem igaz, hogy nincs áram, mert a napelemek révén minden szobában pislákol néhány órát egy energiatakarékos izzó, de ez csak annyit emel a komforton, hogy jobban látszik a szobák puritán berendezése.

Érthetetlen módon nincsenek viszont a szabadidő eltöltésére szolgáló eszközeik. Nem hogy tévé vagy számítógép, de olyan eszközök sem, amik a minimális elektromosság mellett is élvezhetőek: sem könyvek, sem újságok, sem rádió. És még egy, ami nyilván azonnali UNICEF beavatkozást igényel: a két gyereknek egyáltalán nem voltak játékaik. Egy rongyos Thomas, a gőzmozdony, annyi sem.

Semmiképpen nem szeretném a lám a természethez közeli népek mennyivel egyszerűbben élnek kezdetű dal húrjait pengetni, de tény, hogy mindeközben egyik gyerek

sem tűnt a játéktalanságtól frusztrált roncsnak. Vagy ugyanúgy ültek, piszmoztak és társalkodtak a kályha körül, mint a szüleik. Vagy kimentek, és házilag tákolt szánkóikon, és locsolócsőből készült síléceiken csúszkáltak a havas dombon, vidám kacagásuk messzire szállt a mínusz 20 fokban.

De a felnőttek sem fetrengtek a porban az unalomtól. „Télen két dolgot lehet csinálni: csangot inni és gyereket csinálni” – mondták a férfiak egy este, az előbbi tevékenység, az árpasör fogyasztása közben. Ha lehetne választani, én ugyanakkor az utóbira voksoltam volna, már csak azért is, mert a csang pudvás kenyér szaga és élesítő íze számomra inkább hátráltatta az idő kellemes eltöltését.

Földes András

Kivonat az eredeti, 2011. február 18-án kelt blogbejegyzésből.

A teljes szöveg itt olvasható:

http://csoma.blog.hu/2011/02/18/tudjuk_mit_csinálnak_a_tibetiek_telen_1

FILMEK ÉS OLVASNIVALÓK

„Csak természetesen...”, hogy életed valóban fenntartható legyen

A film a 4 évszak aspektusából, pillanatokot mutat be Visnyeszéplak, Gyűrűfű, Drávafők- Markóc, Agostyán- Ágostonliget életéből.

A film a Geo-Ökofilm bevonásával készült, Hollós László szerkesztő, producer és csapatának közreműködésével, a Természetes Életmód Alapítvány (Labanc Györgyi) szakmai irányításával.

A négyrészes film itt megtekinthető vagy letölthető:

<http://www.elifaluhalozat.hu/elifalufilm2.php>

Hegyközi kalendárium, 2013.

Néhány cím a tartalomból:

- * Családi élet és a jeles napok szokásai (Petercsák Tivadar),
- * Marhatartás, pásztorélet (Petercsák),
- * A hegyi legelők lehetséges jövője: a borzderes (Béri-Békefi),
- * Ősi haszonállatunk a racka,
- * Takarmányhiány enyhítése aszályos években (Wellmann Oszkár),
- * Famunkák (Kós Károly),
- * Látható az Isten (Wass Albert),
- * Szalmabála építészet,
- * A tájgazdálkodás mint élő rendszer,
- * Régi és új betyárok (Miklós Rudolf),
és még rengeteg érdekesség, gyakorlati tanácsok stb.

Megtekinthető és megvásárolható:

Miklós Rudolf
06-30-421-7728

Zaja Péter
06-30-974-2567

A tájgazdálkodás jelentőségéről

A Szederkény Egyesület a SZÖVET-tel együttműködve és az Ökotárs Alapítvány támogatásával összeállított egy szakértői anyagot a tájgazdálkodás jelentőségéről, illetve a felszínborítás megváltoztatásának káros következményeiről. Az ügy súlyára és jelentőségére tekintettel 2012. november 7-én e kérdésben szakmai tanácskozást tartottunk. A szakmai párbeszédet hamarosan folytatni szeretnék egy újabb konferencia keretében.

Itt most mellékeljük a tárgykörben eddig született szakmai anyagokat.

Külön szeretnénk kiemelni a felszínborítás jelentőségéről, illetve konkrétan az erdők vízháztartásra gyakorolt hatásáról szóló részeket, melyek az MTA Regionális

Kutatások Központja Kecskeméti Településkutató Csoport munkájára, valamint Anasztázia Makarijeva és Viktor Gorskov elméletére támaszkodva mutatják be a kérdést.

Az anyagok az alábbi linkeken érhetők el:

* Vízgazdálkodás és Tájhasználat
[https://sites.google.com/site/tamopszervezetek/letoeltesi-oldal/Vizgazdalkodás és tájhasználat.ppsx](https://sites.google.com/site/tamopszervezetek/letoeltesi-oldal/Vizgazdalkodas_és_tajhasznalat.ppsx)

* Miért épp Tájgazdálkodás?
https://sites.google.com/site/tamopszervezetek/letoeltesi-oldal/Szederkény_web.pdf

* Tájhasználat és vízgazdálkodás élni, vagy felélni?

<http://www.youtube.com/watch?v=sXIAJKB6fB4&feature=youtu.be>

Napkollektoros kisokos

Megszületett a döntés: a család beruház egy napkollektorba! – dobban meg a környezetéért tenni vágyó szív. Azonnal szembe találkozzunk az első nehézséggel: Melyiket válasszam a sok közül?

A Zöld füzet című kiadványsorozat Napkollektoros kisokosában választ találhatunk felmerülő kérdéseinkre, kezdve a működési mechanizmusok megismerésétől, saját igényeink realizálásán keresztül a rendszerek összehasonlításáig. A füzet felkészít a felmerülő hibákra és azokra megoldást kínál.

Letölthető: http://www.elifaluhalozat.hu/gfx/Napkollektoros_kisokos.pdf

Erdőkóstoló

Egy sokrétű, mégis egységes blogot ajánlunk elsősorban háziasszonyoknak és inyenceknek. A honlapon a természetben fellelhető ehető növények, gombák és ezekből készülő ételek sokaságát találja az olvasó. A recepteken túl fajismeretre tehetünk szert és egy folyton bővülő

irodalomjegyzék segít a fejlődésben. Hol is található a honlap?

<http://erdokostolo.blogspot.hu>

PROGRAMAJÁNLÓ

Magyar népi gyógyászat – magyar népi műveltség képzés

2013. I. félév programja:

Február 2-3.: Természet és tudomány (Géczy Gábor), Magyar Népi Műveltség (Vukics Ferenc)

Február 16-17.: Mozgásszervi betegségek, kezelésük (Vígvári János), Élő víz – halott víz (Dr. Országh József)

Március 2-3.: Barlangterápia (Dr. Laczkovits Gabriella), Anatómia a népi gyógyászatban (Dr. Csordás Zoltán)

Március 23-24.: A férfi és nő keresztútjárása (Pap Gábor), Nadályozás, népi gyógymódok (Deák Tamás)

Április 6-7.: Nyelvében él a nemzet (Szántai Lajos), Kenés, inazás a népi gyógyászatban (Kiss Gergely Szabolcs)

Április 20-21.: Imával való gyógyítás (Molnár V. József), Gyógyító beszélgetés (Vígvári János)

Május 11-12.: Keleti gyógyító rendszerek (Dr. Saman Kothalawala), Gyógynövénykészítmények (Szabó Csaba)

Május 18.: Pünkösöd - Csíksomlyói zárandoklat

Június 1-2.: Spirituális kertészkedés (Somlói Lajos), A népi gyógyászat jövője (Géczy Gábor)

Június 8-9.: Teljesség, kiesés, hazatalálás (Hintalan László), Végzősök záróvizsgája.

Természetes Gyógymódok Kollégiuma és Szabadegyeteme

1192 Budapest, Pannónia út 42., I.emelet 7.

www.tegye.hu

MAGFALVA, 2013 évi programok

Nyílt napok

Szombatonként nyílt napot tartunk Magfalván 9-től sötétedésig, belépő 1000,- Ft.

Gyógyítás, gyógyító anyagok, tanácsadás, kenyérsütés, ebéd, piac.

Ha eladható/elcserélhető terményed vagy terméked van hozzád, helypénz nincs.

Február 9.

Magfalvai Magbörze

Szabadon látogatható.

Hozd el régi tájfajtáidat, visszavethető magjaidat, gyümölcsfáidat és cserélünk.

Hozzál bevált virág és zöldség magokat, oltóvesszőt, csemetéket, tudást, bölcsességet...

Május 13 – 20.

Csíksomlyói zárandoklat (MNGY)

Csak a szabad helyekre.

A Magyar Népi Gyógyászok zárandoklata. Az első két napon egy erdélyi gyógynövény feldolgozót látogatunk meg, két napig helyi gyógyítóktól tanulunk, búcsú, kirándulás.

Május 27. – június 2.

Kályhaépítő tábor

Szabadon látogatható.

Rakétakályhát építünk, amellyel egy műanyag hulladékból kőolajat lepárló berendezést hajtunk meg. Ha marad idő, egy csi-kó tűzhelyet is építünk természetes anyagokból.

Június 17 – 23.

Bárka népi gyógyász tábor

Szabadon látogatható.

Népi gyógyító hagyatékunk megismerése, hatékony és egyszerű módszerek gyakorlása, családon és kisközösségen belüli gyógyítás, betegség tudat helyett EGÉSZ-ség.

Június 30. – július 6.
Családi építőtábor
Szabadon látogatható.

Együtt TEREMT a család, valódi, használható tudást adva gyermekeinknek. Törekedjünk az önellátásra, váljunk követhető mintává gyermekeink és környezetünk számára.

Augusztus 9 – 15.
Néptánc és játék tábor
Szabadon látogatható.

„A hagyományörzés célja nem a hamu őrzése, hanem a tűz gyújtása!”

A tánc, a játék gyógyít, felszabadít, jelenbe hoz, összeköt mindnyájunkat.

A táborok pontos programját és a részvételi díjakat január végéig kihirdetjük.

Kérlek, írd be az időpontokat a naptáradba!

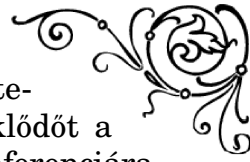
Géczy Gábor
MAG közösség
magyar@vnet.hu

Rendkívüli időjárási események – lehetséges társadalmi válaszok

2013. március 7.

*Magyar Vöröskereszt,
Budapest V., Arany János u. 31.*

Az MTA TK Szociológiai Intézete, a Magyar Vöröskereszt és a Klímabarát

Települések Szövetsége tisztelettel meghív minden érdeklődőt a fenti címmel rendezendő konferenciára.

Az elmúlt években Magyarországon is egyre gyakrabban fordulnak elő rendkívüli időjárási események, amelyek következményei egyre súlyosabbak. Konferenciánk célja, hogy az önkormányzatok és a helyi közösségek vezetőit, munkatársait és tagjait tájékoztassuk a növekvő kockázatokról és ezek lehetséges egészségét és életet veszélyeztető következményeiről. Ennek a rendezvénynek célja e mellett az is, hogy elősegítse azt, hogy egy település vezetői a helyi közösségekkel közösen minél jobban felkészüljenek az ilyenkor jelentkező rendkívüli feladatok megoldására.

Részletes program:
<http://klimabarát.hu/node/536>

Kérjük, hogy részvételi szándékát március 5-ig a szovetseg@klimabarát.hu címen jelezze.

Antal Z. László
tudományos főmunkatárs
MTA TK Szociológia Intézet

Országos magbörze hálózat

2013. február 23. – március 24.

A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat segítségével összegyűlt országosan mintegy 20 helyszín, ahol az elkötelezett civil szervezetek, magánszemélyek *Magbörze* csereberek programot szerveznek. A pontos helyszínek és időpontok itt olvashatók:

<http://elotisza.hu/hirek/2013/01/30/orzagos-magborze-halozat>

Az alábbiakban a szegedi rendezvény programját mutatjuk be.

Szabadkai Andrea

III. Szegedi magbörze és Magvas nap

2013. március 9., szombat

Szegedi Szabad Waldorf Iskola,
Kolozsvári tér 1-2.

9:00-10:00 Regisztráció, magtasak készítés
és feliratozás

10:00 Megnyitó

10:00-14:00 Magbörze

- * Mag csere-bere,
- * Teaház és magos büfé,
- * Filmvetítések,
- * Magfogási műhely,
- * Gyermek játszóház

14:00-17:00 Előadások

A részletes program és a magbörze szabályai a mellékletben vagy az alábbi oldalakon olvashatóak!

<http://www.vackorte.hu>

<http://www.evkerék.blogspot.com>

Jó készülődést!

*Vackor Környezet- és Természetvédelmi
Egyesület*

Útban az aranykor felé – konferencia

2013. március 9-10.

Debrecen, Kölcsey Művelődési Központ
(Bálterem)

Ez a konferencia a magyarságnak mint nemzetnek a lehetséges jövőjét kívánja bemutatni. A konferencián minden fontos társadalmi ágat megvizsgálunk és az előadók feltárják a lehetséges és elképzelhető jövőt.

Olyan túlélési stratégiákat járunk körbe, amelyek egy élhető világhoz vezetnek és sikeres megmaradásunkat szolgálja a Kárpát-medencében.

Előadók és témakörök:

- * Molnár V. József, Bartha József (Erdély, Holtmaros): a magyar lélek és erkölcs

- * Hintalan László (Keszthely): oktatás, nevelés
- * Dr. Eőry Ajándok (Budapest): egészségügy
- * Dr. Tóth Ferenc (Gödöllő): földművelés és mezőgazdaság
- * Dr. Végh László (Debrecen, Atomki): energetika
- * Bogár László (Budapest): gazdaság és gazdaságpolitika
- * Varga Csaba, Dienes István (Stratégiai Kutatóintézet): a társadalom és a tudomány jövője

A konferencia levezető elnöke: Bogár László
A konferencián a részvétel díjtalan.

Az első konferencia tapasztalatai alapján, a nagy érdeklődésre való tekintettel, kérjük, részvételi szándékát honlapunkon jelezze!

Regisztrációs lap letölthető:

<http://mszhajdubihar.info/hirek/megyei-hirek/221-utban-az-aranykor-fele>

Információ:

Botos Csaba - 06-30-205-2411,

Géczy János - 06-70-944-6768

Biotermelők a Vidék Mustrán

Vidékfejlesztési Minisztérium árkádjá alatt péntekenként rendezett Vidék Must-ra piacon szeretnénk, ha megrendezésre kerülhetne a „BIO NAP a Vidék Mustrán” tematikájú program. Szeretnénk választ kapni, hogy kik, milyen termékkel szeretnének megjelenni a rendezvényen.

Biotermelők jelentkezését várják itt:

<http://www.mnvh.eu/hirek/1369/20121221/palyazati-felhivas>

Jelentkezési határidő: 2013. március 8.

További információ:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=405666322858190>

[&set=a.210189852405839.47952.209646795793478&type=1&theater](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=405666322858190&set=a.210189852405839.47952.209646795793478&type=1&theater)

[209646795793478&type=1&theater](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=405666322858190&set=a.210189852405839.47952.209646795793478&type=1&theater)

Szabadkai Andrea

21. Tavaszváró Biokultúra Találkozó

az Ökopiacon

2013. március 23., szombat

MOM Kulturális

Központ

1124 Budapest,

Csörsz u. 18.

Előprogram: március 22-én, pénteken a Vidékfejlesztési Minisztérium árkádok alatti BIO NAP a Vidék Mustrán, rendezvénybeharangozó.

További részletek:
biokultura@biokultura.org

A rendezvény ingyenes.

A szervezők a változtatás jogát fenntartják!

Részletes program:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=405638729527616&set=a.210189852405839.47952.209646795793478&type=1&heater>

Szabadkai Andrea

Élőfalvak a Zöld OT-n

2013. március 21-24.,
Gödöllő

A Környezet- és Természetvédő Szervezetek 23. Országos Találkozóját idén Gödöllőn tartják. Március 23-án, szombaton, 9:00-10:45-ig kerül

sor az Élőfalu szekcióra.

További információ és program:

<http://www.zoldot.hu/>

Szerkesztőség: Élőfalu Hálózat 7478 Bárdudvarnok, Visnyeszéplak 48. T: 06-30-974-2567.

Fényposta: namzi@tvn.hu

Szerkesztették: Zaja Péter – namzi, Kajner Péter, Mohácsi Ferenc, Vásárhelyi Boglárka, Póss Anett, Petró Tamás

Tördelés: Kiss Kornél **Közreműködött:** Barsi Attila, Czumpf Attila, Fridrich Ágnes, Géczy Gábor, Gerzsány Róbert, Lakatos Géza, Novák Brigitta, Paraszky Sára, Póss Anett, Pócze Vilmos, Rév Szilvia, Szabadkai Andrea, Zimmermann Dániel

Lektorálta: Kajner Péter **Képek:** 1. oldal – Öko-völgy alapítvány: Krisna-völgy. 4. oldal – Paraszky Sára: Baji Béla. 5. oldal – Nagy Tamás: Galgahévíz. 7. oldal – Földes András: Tibetiek sütkéreznek télen. http://csoma.blog.hu/2011/02/18/tudjuk_mit_csinalnak_a_tibetiek_telen_1 9. oldal – Téli séta az erdőben.

http://tutajos.com/gallery/galleries/550_esemeny/2009/02_long/_MG_19408.jpg 13. oldal – Öko-völgy alapítvány:

Krisna-völgy. 14. oldal – Gyertyás fűtőberendezés. <http://superforestnyc.blogspot.hu/2008/02/turn-candle-into-radiator.html> 15. oldal – Földes András: Tibetiek szánkóznak. http://csoma.blog.hu/2011/02/18/tudjuk_mit_csinalnak_a_tibetiek_telen 18. oldal – Magocilla: Magfalva kemence kenyérvetés.

<http://indafoto.hu/magocilla/image/1842463-3b5b7e39>

Továbbra sincs konkrét előfizetési díj, minden olvasót (különösen a papír alapú változatot igénylőket) arra kérünk, hogy anyagi lehetőségeihez mérten támogassa a munkánkat. A befolyt összegekből álljuk a technikai rész költségeit. Postabélyeget is elfogadunk! Bankszámlaszám: OTP 11743002-20148292

(Visnyeszéplaki Faluvédő és Közművelődési Egyesület)

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Készült a **Természetes Életmód Alapítvány**, az alapvető jogok biztosa jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettese, az **Ökotárs Alapítvány** és a **HuMuSz Szövetség** támogatásával; továbbá a Helyipiac.hu Egyesület "Vidékfejlesztők Fóruma – országos civil hálózat a fenntartható fejlődésért" című projektének segítségével, mely a **Vidékfejlesztési Minisztérium Zöld Forrás** programja támogatásával valósul meg.

ökotárs
alapítvány